

TIMER NATIONAL SERIES

MAJARIBIO YA MTHANI

DARASA LA SITA KISWAHILI

{6}

Muda: Saa 1 Dak 40

Soma vifungu vifuatavyo. Vina nafasi 1 mpaka 15. Kwa kila nafasi umepewa majibu manne hapo. Chagua jibu lifaalo zaidi kati ya uliyopewa.

Mtoto ni mtoto, awe wa kike au 1 wote lazima waonyeshwe mapenzi na huduma kama inavyopasa. Kumdunisha mtoto wa jinsia moja 2 sababu ya ile 3 ni kukosa 4. Inafaa 5 tujue 6 watoto ni zawadi kutoka kwa Mungu. Ni jambo 7 ikiwa 8 pamoja na kuonyeshwa mapenzi mazuri ambayo yatawaandaa kuyajua 9 maishani.

1. A. kijana	B. wa kiume	C. kiume	D. msichana
2. A. kuwa	B. kua	C. kuua	D. kwa
3. A. nyingine	B. lingine	C. zingine	D. mwengine
4. A. mtu	B. ubinadamu	C. binadamu	D. watu
5. A. wote	B. nyote	C. sote	D. zote
6. A. kuua	B. kwa	C. kuwa	D. kua
7. A. nzuri	B. jema	C. njema	D. mzuri
8. A. watalewa	B. wataelewa	C. watalelewa	D. watalewalewa
9. A. mengi	B. nyingi	C. mingi	D. wengi

Kufikia darasa 10 sita, tumejawa na furaha kwa sababu ya bidii za walimu wetu na 11 pamoja 12 zimetufanya kutambua mambo mengi 13. Tumefunzwa aina za maneno kama vile 14 ambavyo hutoa taarifa kuhusu nomino za misamiati inayohusu sebuleni kwa mfano 15 ambalo ni tandiko la sakafuni.

10. A. hii ya	B. hili ya	C. hii la	D. hili la
11. A. zetu	B. zao	C. zangu	D. zake
12. A. ambayo	B. ambaye	C. ambao	D. ambazo
13. A. sanaa	B. zana	C. mno	D. kupinduka
14. A. vielezi	B. vivumishi	C. vitenzi	D. vihusishi
15. A. dari	B. shubaka	C. danka	D. zulia

Kutoka swali la 16 hadi 30, jibu swali kulingana na maagizo.

16. Shairi la takhmisa lina mishororo mingapi katika kila ubeti?
A. Mitatu
B. Miwili
C. Minne
D. Mitano
17. Tumia kirejeshi 'ndi' kwa usahihi Mimi _____ niliyeichora picha hiyo.
A. ndimi B. ndiye
C. ndio D. ndiyo
18. Tumia sifa '-chache' kujazia pengo. Shambani kuna miti
A. chache
B. machache
C. machache
D. michache
19. Nomino kufuli iko katika ngeli gani?
A. KI - VI B. U - I
C. LI - YA D. A - WA
20. Wachezaji wote walivalia _____ maridadi.
A. sare B. majoho
C. jezi D. nguo
21. Andika wingi wa Mwalimu aliniambia niokote karatasi.
A. Walimu walituambia tuokote karatasi.
B. Walimu walituambia tuziokote karatasi.
C. Walimu walituambia tuziokote makaratasi.
D. Walimu walituambia tuokote makaratasi.
22. Katika sentensi hii, kielezi ni: Walimu wacheshi wameingia majilisini.
A. wameingia
B. Walimu
C. wacheshi
D. majilisini
23. Kamilisha tashbihi: Katume ni mwaminifu kama
A. mbwa B. mchana
C. kondoo D. njiwa
24. Kitenzi "fagia" katika kauli ya kutendewa ni
A. fagiliwa B. fagiwa
C. fagilia D. fagia
25. Ni mmea gani huzaa kahawa?
A. Mpareto B. Kahawa
C. Mbuni D. Mpunga
26. Tumia 'amba-' kwa usahihi Penseli _____ ilinunuliwa imepotea.
A. ambazo B. ambayo
C. ambalo D. ambacho
27. Chagua sentensi iliyotumia kivumishi '-enyewe' kwa usahihi
A. Yai yenyewe ni jeupe.
B. Maskanini yenyewe ni hapa.
C. Kenge mwenyewe hutisha.
D. Kusoma chenyewe ni kuzuri.
28. Maneno kama vile kabla ya, kati ya na baada ya huitwaje?
A. Vivumishi
B. Viunganishi
C. Viwakilishi
D. Vihusishi
29. Tumia kiunganishi sahihi kujazia pengo lifuatalo: Si vizuri kuingia darasani _____ kuubisha mlango
A. bila B. ili
C. kwani D. ila
30. Rangi ya katikati katika upinde wa mvua ni
A. kijani
B. samawati
C. manjani
D. nili

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 31 hadi 40.

“Siku hazigandi.” Ndivyo alivyoimba msanii mmoja wa Afrika Mashariki. Kwa hakika, hakukosea hata kidogo. Ni wachache sana ambao wana uwezo wa kuyakumbuka matukio ya siku chache tu zilizopita. Mimi namshukuru Mungu kwani, hata kama siku zimepeperuka hivyo, sijasahau yale ambayo tulifunzwa katika madarasa ya awali, kuanzia la kwanza hadi hili.

Kuhusiana na misamiati mbali mbali ambayo najivunia kuifahamu, kuna ule msamiati wa nyumbani ambao nilijifunza katika darasa la kwanza. Mwalimu Leshamta alinifahamisha mengi kama vile kiti, meza, dirisha, mlango na mengine mengi. Si hayo tu, nilijifunza mengi kuhusu shuleni ambapo, nilipata nafasi ya kutambua kuwa shuleni kuna uwanja, bendera, kengele na madarasa.

Nilipojongea hadi katika darasa la pili, Bwana Fimbocheza hakulegea bali alizidi kunifahamisha mengi kuhusu msamiati wa darasani kama vile wino, chati, rejista, kiranja na mengineyo. Nilipokaribia kukata tamaa, bwana Fimbocheza alinichangamsha kwa kunifahamisha miezi ya mwaka ambayo awali sikuwa nikijua. Nilitamani nijue kila kitu ila mwalimu alinieleza kuwa ningefunzwa baadaye.

Katika darasa la tatu, mwalimu Kaida alinifunza msamiati unaohusu sokoni. Awali, sikuwa nikijua chochote kuhusu sokoni. Baada ya wiki nzima ya mafunzo kuhusu msamiati wa sokoni, niliweza kujua mengi kama vile vibanda, wanunuzi, ratili na vichinjio. Tangu siku hiyo, nikawa naenda sokoni kila Jumamosi ili kujifunza mengi zaidi.

Niliyojifunza katika darasa la nne na la tano nayakumbuka vyema sana. Siku hazigandi. Nitakapofika katika darasa la nane, nitaweza kuyakumbuka.

-
<p>31. Mwandishi anasema ni wangapi wanaweza kukumbuka yaliyopita?
A. Wadogo B. Wachache
C. Wote D. Hakuna</p> <p>32. Kulingana na aya ya kwanza, mwandishi anamshukuru Mungu kwa kuwa
A. siku zimepeperuka
B. hakumbuki chochote
C. watu wamesahau mengi
D. anakumbuka ya awali</p> <p>33. Ni walimu wangapi wametajwa katika ufahamu huu?
A. Watatu B. Wanne
C. Wawili D. Watano</p> <p>34. Ni katika darasa gani ambapo mwandishi aliusoma msamiati wa darasani? La
A. kwanza B. nne
C. pili D. tatu</p> <p>35. Ni yupi kati ya walimu hawa hajatajwa katika ufahamu?
A. Fimbocheza
B. Hedimasta
C. Kaida
D. Leshamta</p> | <p>36. Kulingana na aya tatu, mwandishi anaweza kutaja mwezi wa nane wa mwaka kuwa
A. Agosti B. Aprili
C. Juni D. Mei</p> <p>37. Msamiati unaohusu viti milango, madirisha na meza yaliyofunzwa katika darasa gani? La
A. tatu B. nne
C. kwanza D. pili</p> <p>38. Ni msamiati gani hapa ambao msemaji hakufunzwa katika madarasa ya awali? Wa
A. nyumbani B. sebuleni
C. shuleni D. darasani</p> <p>39. Ni msamiati gani ambao msimulizi alifunzwa katika darasa la tano?
A. Wa nyumbani
B. Wa shuleni
C. Haukutajwa
D. Wa darasani</p> <p>40. Ni katika darasa lipi ambapo msemaji alijifunza kuhusu rejista? La
A. tatu B. kwanza
C. pili D. nne</p> |
|--|---|

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 41 hadi 50.

Fisi na tai hula mizoga. Hawawau wanyama kama vile simba na chui bali huwaendea wale waliojifia au waliouawa na wengine. Haimanishi kuwa wao ni wazembe kupita kiasi. La hasha! ni jinsi yao ya kujitafutia maakuli. Ni maumbile yao.

Fisi ni mnyama mwenye sifa ya woga na ulafi. Kiboko ni mnyama mkubwa ambaye hula mimea. Kiboko ni hatari sana kwa binadamu kwa sababu anaweza kumkata mtu vipande vipande.

Ndovu wakitoka msituni na kuyavamia mashamba ya watu, wao huharibu mimea yote. Hawachagui wala hawabagui mimea iwe mihindi, migomba au mibuni, wao huharibu yote. Chui na simba nao wanaogopwa kwani wakikutana na watu au mifugo wanaweza kuwala.

Wawindaji haramu nao hushambulia ndovu na vifaru ili wazitoe pembe zao. Pembe zenyewe huthaminiwa sana. Upembe wa kifaru hutumiwa kutengenezea dawa ghali. Ngozi ya chui nayo huchunwa ili kutengenezea viatu, mikoba na mikanda ya bei za juu. Serikali imepiga marufuku uwindaji haramu ili kuwahifadhi wanyama hao ambao huwavutia sana watalii.

41. Ni wanyama na ndege wangapi wametajwa katika habari hii?
A. Kumi
B. Kumi na mmoja
C. Wanane
D. Saba
42. Badala ya kutumia neno "wazembe" mwandishi angetumia neno gani?
A. Wachoyo
B. Wakali
C. Walafi
D. Wavivu
43. Ni mnyama yupi hatari sana kwa binadamu?
A. Kiboko
B. Tai
C. Fisi
D. Twiga
44. Ukimfananisha mtu na fisi, huwa unamaanisha kuwa yeye
A. si mwoga
B. ni mlafi
C. ni mkali
D. si binadamu
45. Kulingana na ufahamu, ndovu huharibu mimea ifuatayo isipokuwa
A. mahindi
B. mikahawa
C. migomba
D. mihindi
46. Ni wanyama gani ambao huwindwa na wawindaji haramu?
A. Ndovu na tai
B. Chui na fisi
C. Viboko na vifaru
D. Tembo na vifaru
47. "Upembe wa kifaru" ni sawa na
A. vipusa
B. kipusa
C. kichwa
D. uso
48. Mwandishi ana maana gani anaposema "dawa ghali"?
A. Zisizo na ladha tamu
B. Ambazo si za bei rahisi
C. Za bei ya chini
D. Zile ambazo si rahisi kupata
49. Kulingana na ufahamu ni gani hakiwezi kuundwa kutokana na ngozi ya chui?
A. Mikoba
B. Mishipi
C. Viatu
D. Bilauri
50. Wanyamapori
A. huiletea nchi hasara kubwa
B. huwavutia wawindaji haramu
C. hupendwa na watalii
D. wote ni hatari kwa watu